

LATVIJAS VIESNĪCU UN
RESTORĀNU ASOCIĀCIJA

1.2.2.1/16/A/010 Tūrisma un
saistīto nozaru tehnoloģisko
inovāciju un nodarbināto
produktivitātes apmācību
projekts

Latvija kļūs par jaunāko MICHELIN ceļveža gardēžu galamērķi

Latvija ir kļuvusi pazīstama ar savu kultūras mantojumu, jūras piekrasti un mežiem un īpaši pēdējos gados - arī par aizraujošu gardēžu galamērķi Eiropā, tādēļ ir izziņoti jaunumi - Latvija kļūs par jaunāko Michelin ceļveža gardēžu galamērķi. Valsts labāko restorānu saraksta atklāšana norisināsies īpašā pasākumā 2023. gada 21. novembrī.

Michelin ceļvedi kopš 1900. gada ir izdevusi Francijas riepu kompānija Michelin. Ceļvedis dažām atsevišķām iestādēm piešķir līdz pat trim Michelin zvaigznēm par izcilību. Zvaigznes tiek piešķirtas atbilstīgi piedāvātās virtuves kvalitātei, vadoties pēc pieciem starptautiskajiem ceļveža kritērijiem - produktu kvalitāte, pavāru meistarība un gatavošanas tehnika, garšu harmonija, šefpavāra personība, kas atspoguļojas pasniegtajā ēdienā, nemainīga ēdienkartes kvalitāte.

Ņemot vērā iegūto atpazīstamību, ir būtiski arī turpmāk rūpēties augsto kvalitāti, lai attīstītu darbinieku prasmes, izmantojot apmācības, kas uzlabotu iespējas viesnīcu un tūrisma nozarē, kā arī palielinātu uzņēmumu ilgtspēju.

Šāds solis cels Latvijas starptautisko atpazīstamību un būs nozīmīgs ieguldījums kulinārijas nozares attīstībā. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA) ir kļuvusi par Michelin ceļveža sadarbības partneri. "Latvija ir galamērķis, kas daudziem ceļotājiem vēl jāatklāj: ar četriem gadalaikiem, 500 km garu jūras piekrasti un plaukstošu biznesa vidi. Mēs esam vērsti uz inovācijām un vienmēr esam gatavi dažādiem izaicinājumiem. Iespēja kļūt par jaunāko galamērķi Michelin ceļvedī ir pagodinājums, kas mūs iedvesmo sasniegt jaunas virsotnes. Latvijas virtuve ir slavēta ar dabīgiem produktiem, unikālām garšu kombinācijām un izcilu apkalpošanu. Michelin ceļveža atzinība ne tikai izcels Latviju kā gastronomijas tūrisma galamērķi, bet arī pievērsīs uzmanību valsts daudzveidīgajai kultūrai, dabai un vēsturei, kas varētu dot ieguldījumu citu nozaru izaugsmē," stāsta LIAA direktors Kaspars Rožkalns.

Avots: <https://www.liaa.gov.lv/lv/jaunums/michelin-celvedis-ierodas-latvija>

Nākamais 2024. gads – ar pieaugošām prognozēm paredzams finansiāli stabils gads

Intervijā piedalās:

Ruslans Jamčinksis
Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācija
Valdes loceklis

Kāpēc mācības paliek aizvien aktuālākas industrijā?

Mācības ir lielisks instruments, lai uzņēmuma darbinieki justu savu profesionalitāti un profesionālo mūsdienīgumu. Tas ir efektīvs rīks, lai darbinieks nezaudētu interesi attīstīties un pilnveidoties. Mūsdienās bieži vien runājam par izdegšanu darba vietā, ko rada rutīna un nogurums, tāpēc ar mācībām darbiniekam tiek sniegta lieliska iespēja padarīt savu profesionālo ikdienu citādāku, pielietojot mācībās iegūtās zināšanas ikdienā. Savukārt no uzņēmuma puses ir svarīgi atlasīt tādas mācību programmas, kas ir maksimāli praktiskas un vērstas uz konkrēta darbinieka ieņemamo amatu un lomu uzņēmumā, lai pēc mācībām darbinieks, atgriežoties savā darba vietā, spētu izmantot šīs zināšanas savā un uzņēmuma ikdienā. Šāds princips parāda to, ka darbinieks ir svarīgs uzņēmumam, parāda mācību efektivitāti. Laiks ir dārgākais instruments, kas mums ir pieejams, līdz ar to šodien ne darbinieks, ne uzņēmums nevēlas un nevar apmeklēt apmācības, kuras nav vērtīgas, efektīvas, kodolīgas. Lielākā apmācību vērtība ir sniegt apmācāmajam praktisko zināšanu esenci ļoti īsā laika griezumā. Modernā ikdiena dod iespēju darbiniekiem apgūt jaunas zināšanas un kompetences pašmācības ceļā, tas dažbrīd var radīt maldinošu ilūziju par zināšanām, tāpēc apmācības ir arī lielisks rīks, kādā veidā virzīt

darbinieku pareizajā gultnē vai arī sniegt pārliecību par pašmācības ceļā iegūtajām zināšanām un to efektivitāti. Ir svarīgi, lai lektors ir ne tikai labs pasniedzējs, bet arī potenciāli labs mentors - līderis. Darbinieki augsti novērtē dažādu piemērus un sasniegumus, ar kuriem lektors var dalīties no savas praktiskās pieredzes konkrētajā nozarē, lai šādā veidā iedrošinātu darbiniekus inovācijām, pārmaiņām un pārliecībai, ka no šī lektora es kā darbinieks varu mācīties.

Kā kopumā vērtējat kompetences pieaugumu industrijā aizejošajā gadā?

2023.gadu viesmīlības industrijā jau daļēji var saukt par "pēc kovida atveseļošanās gadu", kad daudzu uzņēmumu apjomi ir sasnieguši vai pietuvinās 2019. gada rādītājiem, un šobrīd jau var runāt par to, ka darbinieku kompetences ir atgriezušās normālās biznesa sliedēs. Kovida laikā galvenā kompetence bija spēja izdzīvot, taču šobrīd jau varam runāt par spēju attīstīties, spēju pielietot dažādas kompetences produktīvai resursu izmantošanai un citu mērķu sasniegšanai. Mums jau ir iespēja novērtēt darbinieku kompetences un domāt par to pilnveidošanu. Darbinieku psiholoģija ir mainījusies, viņi daudz drošāk izvēlas atgriezties industrijā. Jau varam būt drošāki par industrijas nākotni, nodrošinot konkurētspējīgu atalgojumu gan esošajiem, gan potenciālajiem darbiniekiem. Esam kāpinājuši arī vidējo algu, tas ir, no 830 eiro 2019.gadā līdz 1168 eiro 2023.gadā. Nodarbināto skaits 2019.gadā bija

savā visaugstāk sasniegtajā brīdī, kad industrija nodarbināja aptuveni 36000 darba ņēmēju, vēlāk kovida ietekmē šis cipars ir noslīdējis līdz 27200 darbinieku, un nu jau 2023.gada 2. ceturksnī varam būt lepni par to, ka nodarbinām gandrīz 33000 darbinieku! Mums izdodas atgūt daļu darbinieku, kuri ir pametuši industriju kovida laikā, šie darbinieki atgriežas nozarē jau ar jaunām zināšanām, svaigu pieredzi, jaunām kompetencēm, kas ir iegūtas pa šo laiku citās industrijās.

Kādas šogad bijušas lielākās pārmaiņas, ar kurām bija jāsaskaras industrijā?

Galvenais izaicinājums industrijai bija nebaidīties un ļauties attīstībai, jo industrija pēc kovida un ģeopolitiskās situācijas ir kļuvusi ļoti piesardzīga. Šie divi faktori ir dramatiski ietekmējuši viesmīlības un it īpaši viesnīcu biznesu, parādot to, ka ir procesi, kurus uzņēmums nevar ietekmēt. Ir mainījušies mērķa tirgi, klienti, pieprasījums, prasības un tas, kā rezultātā mainās arī viesnīcu pārdošanas stratēģijas, mainās produkti, mainās darbinieku ikdiena. Ja agrāk vasarās galvenokārt bāzējām savu biznesu uz tūristu grupām, tad šobrīd aizstājam šo mērķauditoriju ar individuālajiem klientiem, jo cilvēki aizvien vairāk ceļo individuāli. Lai nodrošinātu servisu individuālajiem viesiem, ir vajadzīgi lielāki resursi, skatāmies, kādus procesus varam automatizēt, ko varam aizvietot, pilnveidot. Ņemot vērā darba spēka trūkumu, uzņēmumi bija spiesti ieviest "piespiedu" optimizāciju, mainot dažādus iekšējos procesus ar mērķi sniegt kvalitatīvu pakalpojumu ar relatīvi mazāku personāla sastāvu.

Kā vērtējat nākamo gadu, ko būtu vērts paturēt prātā?

Industrija skatās uz nākamo gadu kā veiksmīgu! Cerīgi esam strādājuši pie uzņēmuma budžetiem 2024.gadam un ar pieaugošām prognozēm ceram uz finansiāli stabilu gadu!

Nākamais 2024.gads un arī pārējie tuvākie gadi būs mākslīgā intelekta uzvaras gājiena gadi! Šis ir laiks, kad tie, kuri neizmanto dažādus mākslīgā intelekta rīkus, sāks tos lietot, līdz ar to pieaugs pieprasījums pēc labām apmācībām. Galvenais jautājums ir par to, kā izveidot mūsdienīgu, modernu produktu, nezaudējot sajūtu, ka tas ir cilvēka radīts produkts, nezaudējot uzņēmuma dvēseli, radot sajūtu patērētājam, ka mums rūp klienta labsajūta! Mums nav jābaidās no tā, ka mākslīgais intelekts aizvieto cilvēku, mums ir jābūt varošiem pieradināt mākslīgo

intelektu tā, lai tas strādā mūsu labā, sniedzot mums iespēju ietaupīt laiku!

Aktīvi strādājam pie tā, lai Latvija pievienojas tām Eiropas valstīm, kurās ēdināšanai tiek piemērota samazinātā PVN likme. Mēs esam atvērti dialogam ar valdību vairāku gadu garumā, skaidrojot nozares nostāju un Eiropas pieredzi šajā jautājumā. Šobrīd esam lūguši arī sabiedrības atbalstu ar aicinājumu parakstīt iniciatīvu par PVN likmes samazināšanu ēdināšanas industrijai vietnē manabals.lv un ceram, ka 2024.gads būs pozitīvu pārmaiņu gads attiecībā uz šī mērķa sasniegšanu.

Visa industrija ar nepacietību gaida 2023.gada 21.novembri, kad Rīgā notiks Michelin ceremonija, kurā paziņos restorānus, kuri potenciāli varētu iegūt MICHELIN zvaigznes, un kuri tiks iekļauti MICHELIN ceļvedī, jo Igaunijas pieredze rāda, ka Latvijas iekļaušana MICHELIN kultūrā radīs papildu tūristu plūsmu un devumu gastronomijas tūrisma attīstībai!

**DAŽI NO PROJEKTA
IETVAROS KOMERSANTIEM
PIEEJAMAJIEM KURSIEM**

Leilands un Putnis

SIA "LEILANDS UN PUTNIS"

piedāvā:

Produktīva operāciju pārvaldība ražošanā.
Taupīga ražošana. Vadības teorija un prakse.
LEAN & 6 Sigma, efektīva kombinācija.

leiput.lv

**viesmīlības
skola**

SIA "VIESMĪLĪBAS SKOLA"

piedāvā:

Efektīvas komunikācijas ietekme uzņēmuma efektivitātes veicināšanā.
Veiksmīga komanda kā uzņēmuma attīstības un efektivitātes celšanas instruments.
Veiksmīga pārmaiņu vadība uz inovācijām vērstos uzņēmumos.

viesmilibasskola.lv

BIEDRĪBA "LATVIJAS VIESNĪCU UN RESTORĀNU ASOCIĀCIJA " TURPINA ĪSTENOT NODARBINĀTO APMĀCĪBU PROJEKTU AR PAPILDUS JAUNĀM APMĀCĪBU JOMĀM

Biedrība "Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācija" (LVRA) turpina īstenot nodarbināto apmācību projektu "Tūrisma un saistīto nozaru tehnoloģisko inovāciju un nodarbināto produktivitātes apmācību projekts" (projekts Nr. 1.2.2.1/16/A/010), programmas 1.2.2.1. Atbalsts nodarbināto apmācībām ietvaros.

Projekts tiek īstenots no 2016.gada 1. jūnija līdz 2023. gada 31. decembrim.

**Projekta mērķa grupa – komersanti.
ERAF atbalsta intensitāte:**

- Lielajiem komersantiem: 30-50%
- Vidējiem komersantiem: 60%
- Mazajiem komersantiem: 70%

Projekta sākotnējās kopējās attiecināmās izmaksas ir EUR 1 699 715, no tām plānotais ERAF atbalsts – EUR 896 282. Projekta īstenošanā plānots iesaistīt vismaz 52 komersantus un 1874 šajos komersantos

nodarbinātās personas.

Projektā papildus apstiprinātās virssaistību finansējuma izmaksas ir EUR 2 343 285, no tām plānotais ERAF atbalsts – EUR 1 200 000. Projekta īstenošanā plānots iesaistīt vismaz 35 komersantus un 1750 šajos komersantos nodarbinātās personas.

Projekta mērķis ir komersantiem nodrošināt atbalstu nodarbināto prasmju pilnveidošanai, lai sekmētu tehnoloģisko inovāciju ieviešanu un darbaspēka produktivitātes paaugstināšanu.

Pieteikšanās jaunām apmācībām projektā ir atvērta visu projekta norises laiku.

Lūdzam pieteikties, sūtot informācijas pieprasījumu uz e-pastu projekti@hotelpro.lv.

Piesakoties apmācību kursiem vai speciālistu konsultācijām, uzņēmumiem papildus atbalsta pieteikumam ir jāaizpilda un jāiesniedz Digitālā brieduma tests <https://www.gudralatvija.lv/>

Kontaktinformācija:

projekti@hotelpro.lv

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Projektu līdzfinansē REACT-EU finansējums pandēmijas krīzes seku mazināšanai

Projekts Nr./ CFLA līgums Nr. 1.2.2.1/16/A/010